

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

16. prosince 2008*

Ve věci C-47/07 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek na základě článku 56 Statutu Soudního dvora, podaný dne 31. ledna 2007,

Masdar (UK) Ltd, se sídlem v Eversley (Spojené království), zastoupená A. P. Bentleyem, QC, a P. Greenem, barrister,

účastnice řízení podávající opravný prostředek (navrhovatelka),

příčemž další účastníci řízení je:

Komise Evropských společenství, zastoupená J. Enegrenem a M. Wilderspinem, jako zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalovaná v prvním stupni,

* Jednací jazyk: angličtina.

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení V. Skouris, předseda, P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, K. Lenaerts, M. Ilešič (zpravodaj) a T. von Danwitz, předsedové senátů, A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, R. Silva de Lapuerta, J. Malenovský, A. Arabadžev a C. Toader, soudci,

generální advokát: J. Mazák,
vedoucí soudní kanceláře: L. Hewlett vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 20. února 2008,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 12. června 2008,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Svým kasačním opravným prostředkem se Masdar (UK) Ltd (dále jen „Masdar“) domáhá zrušení rozsudku Soudu prvního stupně Evropských společenství ze dne 16. listopadu 2006, Masdar (UK) v. Komise (T-333/03, Sb. rozh. s. II-4377, dále jen „napadený rozsudek“), kterým Soud prvního stupně zamítl její žalobu, jíž se domáhala náhrady škody, kterou údajně utrpěla z důvodu, že jí nebylo zapláceno za služby, které poskytla v rámci projektů pomoci Společenství.

Skutečnosti předcházející sporu

- 2 Začátkem roku 1994 byla v rámci programu Společenství pro technickou pomoc určenou Společenství nezávislých států (TACIS) uzavřena pro účely realizace projektu v Moldávii smlouva mezi Komisí Evropských společenství a společností Hellenic Management Investment Consultants SA (dále jen „Helmico“). Tato smlouva (dále jen „moldavská smlouva“) byla součástí projektu nazvaného „Pomoc při založení soukromého sdružení zemědělců“ (dále jen „moldavský projekt“).
- 3 V dubnu 1996 uzavřela Helmico se společností Masdar smlouvu, kterou Helmico pověřila navrhovatelku subdodávkami některých ze služeb uvedených v moldavské smlouvě.

- 4 Dne 27. září 1996 byla uzavřena mezi Komisí a společností Helmico další smlouva. Touto smlouvou (dále jen „ruská smlouva“) se Helmico zavázala poskytnout služby v Rusku v rámci projektu nazvaného „Federální systém certifikace a testování osiv“ (dále jen „ruský projekt“).
- 5 V prosinci 1996 uzavřela Helmico se společností Masdar subdodavatelskou smlouvu pro ruský projekt, která se do značné míry shodovala se smlouvou uzavřenou v dubnu 1996 pro moldavský projekt.
- 6 Ke konci roku 1997 byla Masdar znepokojena prodlením v platbách na straně společnosti Helmico, která toto prodlení omlouvala tím, že za ně nese odpovědnost Komise. Masdar kontaktovala služby Komise a zjistila, že Komise již společnosti Helmico veškeré faktury proplatila. Na základě podrobnějšího zkoumání se společnosti Masdar podařilo zjistit, že ji Helmico o platbách, které obdržela od Komise, informovala se zpožděním a nesprávně.
- 7 Dne 2. října 1998 se uskutečnila schůzka mezi členem představenstva společnosti Masdar a zástupci Komise (dále jen „schůzka ze dne 2. října 1998“), jejímž účelem bylo probrat problémy, které nastaly ve spolupráci se společností Helmico.

- 8 Dne 5. října 1998 zaslala Komise společnosti Helmico dopis, v němž vyjádřila své znepokojení nad skutečností, že názorové neshody mezi společnostmi Helmico a Masdar hrozí zmařit dokončení ruského projektu, a zdůraznila, že je pro ni velmi důležité, aby byl ruský projekt doveden do zdárného konce. Žádala po společnosti Helmico záruku ve formě prohlášení podepsaného společně Helmico a navrhovatelkou. V dopisu bylo dále uvedeno, že neobdrží-li Komise takovouto záruku do pondělí 12. října 1998, má v úmyslu použít jiné prostředky, aby tak zajistila dokončení uvedeného projektu.
- 9 Dne 6. října 1998 odpověděla Helmico službám Komise, že názorové neshody byly urovnány. Tato odpověď upřesňovala, že se se společností Masdar dohodla na tom, že veškeré nadcházející platby, včetně plateb za faktury, které jsou teprve zpracovávány, týkající se ruského projektu, budou poukazovány na bankovní účet určený společností Masdar, a nikoli na bankovní účet společnosti Helmico. Dopis rovněž obsahoval ručně dopsanou poznámku: „Odsouhlasil pan S., Masdar, 6. října 1998“. Dopis stejného znění, datovaný téhož dne a spolupodepsaný předsedou představenstva Masdar, byl Komisi zaslán ohledně částek splatných v rámci moldavské smlouvy.
- 10 Dne 7. října 1998 zaslala Helmico Komisi dva další dopisy, rovněž spolupodepsané panem S. jménem společnosti Masdar. Po obsahové stránce se shodovaly s dopisy ze dne 6. října, až na to, že v dopisu týkajícím se ruské smlouvy nebyl zmíněn žádný bankovní účet, zatímco v dopisu týkajícím se moldavské smlouvy bylo pro účely dalších plateb uvedeno číslo bankovního účtu vedeného na jméno společnosti Helmico v Aténách.
- 11 Dne 8. října 1998 napsala Helmico dva dopisy referentům pro předmětné projekty z oddělení „smluvních vztahů“ Komise, kterými je požádala, aby veškeré další platby v rámci ruské a moldavské smlouvy poukazovali na jiný účet vedený na jméno společnosti Helmico v Aténách.

- 12 Téhož dne podepsaly Helmico a Masdar ujednání, kterým byl předseda představenstva společnosti Masdar zmocněn k převodu peněžních prostředků z obou účtů uvedených v dopisech ze 7. a 8. října 1998 zaslaných Komisi.
- 13 Dne 10. listopadu 1998 vydala Komise závěrečnou zprávu týkající se ruského projektu. Ze šesti hodnocených položek získaly čtyři hodnocení „výborně“, jedna „dobře“ a jedna „celkově uspokojivě“. Tato zpráva obsahovala závěr, že „projekt byl veden a dokončen příkladným způsobem“. Dne 26. února 1999 vydala Komise závěrečnou zprávu k moldavskému projektu, ve které dvě z hodnocených položek získaly hodnocení „dobře“ a ostatní čtyři „celkově uspokojivě“.
- 14 Dne 29. července 1999 zaslaly služby Komise navrhovatelce dopis, ve kterém uvedly, že Komise, jež byla informována o finančních nesrovnalostech mezi společnostmi Helmico a Masdar během provádění ruské a moldavské smlouvy, pozastavila všechny dosud neuskutečněné platby. Komise, vědoma si finančních problémů společnosti Masdar, jmenované oznámila, že jí poukáže v rámci ruského projektu zálohu ve výši 200 000 eur na účet společnosti Helmico uvedený v pokynech zaslaných touto společností dne 8. října 1998. Částka 200 000 eur byla poukázána v srpnu 1999 na tento účet a poté byla převedena na účet společnosti Masdar.
- 15 V období od prosince 1999 do března 2000 napsal předseda představenstva společnosti Masdar několika úředníkům Komise, jakož i členu Komise odpovídajícímu za vnější vztahy panu Pattenovi. Mezi různými otázkami, které položil, byla i otázka týkající se platby za služby poskytnuté společností Masdar.

16 Dne 22. března 2000 napsal generální ředitel společné služby Komise pro vnější vztahy předsedovi představenstva společnosti Masdar, aby ho informoval o následujícím:

„Na základě intenzivních konzultací (při kterých bylo zmíněno více možností, včetně možnosti konečného vypořádání těchto dvou smluv prostřednictvím dodatečných plateb ve prospěch Masdar, vypočtených na základě provedených prací a Vámi vynaložených výdajů) se služby Komise nakonec rozhodly přistoupit k vymáhání peněžních prostředků poukázaných předtím smluvní straně Helmico. Z právního hlediska se zdá, že každá platba uskutečněná přímo Masdar (i prostřednictvím bankovního účtu Helmico, ke kterému máte zmocnění) by byla v případě insolvence Helmico považována ze strany členů představenstva nebo věřitelů Helmico za poškozování věřitele; mimoto není jisté, že by si společnost Masdar v případě sporu mezi Helmico a Masdar mohla peněžní prostředky poukázané Evropskou komisí v konečném důsledku ponechat, jak by si přála Komise.“

17 Dne 23. března 2000 napsala Komise společnosti Helmico, že odmítá zaplatit zbývající faktury, a požádala ji, aby vrátila celkovou částku ve výši 2 091 168,07 eur. Komise podnikla tento krok poté, co dospěla k závěru, že Helmico jednala při provádění moldavské i ruské smlouvy podvodně.

18 Dne 31. března 2000 podala Masdar na společnost Helmico žalobu u High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division, kterou se domáhala platby za subdodávky služeb poskytnutých v rámci provádění moldavské a ruské smlouvy v celkové výši 453 000 eur. Řízení o této žalobě bylo přerušeno na neurčito.

- 19 Dne 4. dubna 2000 vydala Komise dva úřední inkasní příkazy vystavené na společnost Helmico podle čl. 28 odst. 2 finančního nařízení [ze dne 21. prosince 1977 o souhrnném rozpočtu Evropských společenství (Úř. věst. L 356, s. 1; Zvl. vyd. 01/04, s. 74)], ve znění rozhodném z hlediska skutkového stavu projednávané věci.
- 20 V letech 2000 a 2001 kontaktovala Masdar Komisi a sondovala, zda existuje možnost, aby jí Komise zaplatila za práce provedené a vyfakturované společnosti Helmico. K této problematice proběhlo mezi advokáty společnosti Masdar a službami Komise několik jednání.
- 21 Dne 16. října 2001 odpověděly služby Komise, že informace předaly příslušným službám generálního ředitelství „Rozpočet“, Evropskému úřadu pro boj proti podvodům a oddělení financí a smluv, které se zabývá programy TACIS, a že služby Komise přijmou veškerá opatření nezbytná pro pátrání po členech představenstva společnosti Helmico.
- 22 Dne 1. února 2002 vysvětlily služby Komise v písemné odpovědi na žádost formulovanou advokáty společnosti Masdar, že vůči společnosti Helmico byly dne 4. dubna 2000 vydány dva úřední inkasní příkazy, přičemž jeden se týkal moldavské smlouvy na částku 1 236 200,91 eur a druhý ruské smlouvy na částku 854 967,16 eur, tedy celkem na částku 2 091 168,07 eur.

23 Dne 18. února 2003 proběhlo další jednání mezi advokáty společnosti Masdar a službami Komise.

24 Dne 23. dubna 2003 zaslali advokáti společnosti Masdar službám Komise doporučený dopis, který končil následujícím prohlášením:

„[P]okud služby Komise nepošlou nejpozději do 15. května 2003 konkrétní návrh týkající se platby mému klientovi za poskytnuté služby, bude podána žaloba na náhradu škody proti Komisi k Soudu prvního stupně podle článků 235 ES a 288 [ES] [...]“

25 Faxem s datem 15. května 2003 navrhla Komise advokátům společnosti Masdar setkání k prodiskutování případného smírného urovnání spočívajícího v tom, že by Komise poukázala navrhovatelce částku 249 314,35 eur za práce provedené po odhalení protiprávního jednání, kterého se dopustila Helmico, pokud Masdar předloží důkazy o dohodě, podle níž jí mělo být zaplaceno přímo Komisí, dokončí-li ruský a moldavský projekt.

26 Doporučeným dopisem ze dne 23. června 2003 odpověděli advokáti společnosti Masdar službám Komise, že odmítají pokračovat v jednáních na základě navrženém těmito službami, a uvedli podrobnosti k požadavku navrhovatelky, jakož i podmínky a předpoklady, za kterých by souhlasili s účastí na setkání.

- 27 Po tomto doporučeném dopise následoval fax ze dne 3. července 2003, ve kterém advokáti společnosti Masdar požadovali odpověď Komise ohledně možnosti uspořádat před 15. červencem 2003 jednání za navrhovaných podmínek. Dále v tomto faxu bylo uvedeno, že v případě, že se takové jednání neuskuteční, podají žalobu k Soudu prvního stupně.
- 28 Dopisem ze dne 22. července 2003 odpověděly služby Komise, že nemohou vyhovět žádosti společnosti Masdar o platbu.

Řízení před Soudem a napadený rozsudek

- 29 Návrhem došlým dne 30. září 2003 podala Masdar Soudu na základě článku 235 ES a čl. 288 druhého pododstavce ES žalobu na náhradu škody. Své návrhové žádání znějící na náhradu škody opřela o zásadu zákazu bezdůvodného obohacení (*de in rem verso*), institut jednatelství bez příkazu (*negotiorum gestio*), porušení zásady ochrany legitimního očekávání a, konečně, o skutečnost, že akty Komise představovaly úmyslné protiprávní jednání nebo nedbalost, kterými jí byla způsobena újma.
- 30 Dne 6. října 2005 proběhla u Soudu v rámci organizačních procesních opatření neformální schůzka s cílem prozkoumat v dané věci možnosti smírného urovnání sporu.

31 Po jednání, které se konalo téhož dne, stanovil Soud účastníkům řízení lhůtu do 30. listopadu 2005 k tomu, aby v dané věci prozkoumali možnosti takového smírného urovnání sporu.

32 Dopisem došlým Soudu dne 29. listopadu 2005 informovala Komise Soud, že se účastníkům řízení nepodařilo zamýšleného smírného urovnání sporu dosáhnout.

33 Poté, co Soud v bodě 69 napadeného rozsudku uvedl, že „žaloba, jíž se žalobkyně domáhá náhrady škody, je založena jednak na režimech mimosmluvní odpovědnosti, které nepředpokládají protiprávní jednání ze strany orgánů Společenství nebo jeho zaměstnanců při výkonu jejich funkcí (bezdůvodné obohacení a jednatelství bez příkazu), a jednak na režimu mimosmluvní odpovědnosti Společenství z důvodu protiprávního jednání jeho orgánů a zaměstnanců při výkonu jejich funkcí (porušení zásady ochrany legitimního očekávání a úmyslné protiprávní jednání nebo nedbalost Komise)“, Soud nejprve z následujících důvodů odmítl argumenty vycházející z bezdůvodného obohacení a jednatelství bez příkazu:

„91 [...] režim mimosmluvní odpovědnosti, jaký je stanovený ve většině vnitrostátních právních systémů, neobsahuje nutně podmínku týkající se protiprávnosti nebo zavinění v jednání žalovaného. Žaloby založené na bezdůvodném obohacení nebo na jednatelství bez příkazu jsou určeny k tomu, aby za určitých okolností v občanském právu představovaly pramen mimosmluvní povinnosti pro osobu, která se nachází v pozici obohaceného nebo v pozici osoby, jejíž záležitost byla obstarána, spočívající obecně ve vrácení toho, co bylo bezdůvodně získáno nebo v odškodnění jednatele bez příkazu.

92. Z toho tedy nevyplývá, že tyto žalobní důvody vycházející z bezdůvodného obohacení a jednatelství bez příkazu uplatněné žalobkyní by měly být zamítnuty pouze z důvodu, že podmínka protiprávnosti jednání orgánu nebyla splněna, jak to primárně tvrdí Komise.

93. [...] čl. 288 druhý pododstavec ES zakládá povinnost Společenství nahradit škody způsobené jeho orgány bez omezení režimu mimosmluvní odpovědnosti Společenství na pouhou odpovědnost za zavinění. [...]

[...]

95. Je třeba tedy přezkoumat, zda podmínky žaloby *in rem verso* nebo žaloby založené na *negotiorum gestio* jsou v projednávaném případě splněny, aby bylo určeno, zda tyto zásady lze použít.

96. V tomto ohledu je nutné konstatovat, [...] že ve skutkovém a právním kontextu projednávaného sporu žaloby založené na bezdůvodném obohacení nebo jednatelství bez příkazu nemohou být úspěšné.

97. Podle obecných zásad společných právním řádům členských států nemohou být totiž tyto žaloby uplatněny, pokud zisk obohaceného nebo osoby, jejíž záležitost byla obstarána, má svoje odůvodnění ve smlouvě nebo v právní povinnosti. Mimoto, podle týchž zásad, takové žaloby mohou být obecně použity pouze podpůrně, tedy v případě, že poškozený nemá pro získání toho, co mu náleží, k dispozici žádnou jinou žalobu.
98. V projednávaném případě je přitom nesporné, že existují smluvní vztahy jednak mezi Komisí a Helmico, a jednak mezi Helmico a žalobkyní. Údajná přímá škoda odpovídá odměně, kterou dluží žalobkyni Helmico podle subdodavatelských smluv uzavřených mezi těmito dvěma stranami, které obsahují v tomto ohledu rozhodčí doložku určující anglické a waleské soudy jako příslušné pro případné spory vyplývající ze smluv. Je to tedy nesporně Helmico, kdo má odměnit žalobkyni za provedené práce a převzít případnou odpovědnost vyplývající z nezaplacení, jak prokazuje mimo jiné soudní řízení, které žalobkyně zahájila s tímto cílem proti Helmico a které v současné době probíhá, ačkoliv je přerušeno, před High Court of Justice. Případná insolvence Helmico nemůže odůvodnit, aby Komise měla tuto odpovědnost, neboť žalobkyně nemůže mít dva zdroje téhož nároku na odměnu. Z písemností ve spise totiž vyplývá, a účastnicemi řízení to nebylo popřeno, že toto soudní řízení před High Court of Justice se týká platby za služby, jež jsou předmětem projednávané žaloby.
99. Z toho vyplývá, že případné obohacení Komise nebo finanční ztráta žalobkyně, jelikož mají svůj původ ve smluvním rámci, nemohou být kvalifikovány jako bezdůvodné.
100. [...] Podmínky občanskoprávní žaloby založené na jednatelství bez příkazu nejsou zjevně splněny z následujících důvodů.

101. Je třeba poznamenat, že výkon smluvních povinností žalobkyní vůči Helmico nemůže být platně kvalifikován jako dobrovolný zásah do záležitostí jiné osoby, které musí být naléhavě obstarány, jak vyžaduje dotčená žaloba. [...] Konečně, argumentace žalobkyně je také v rozporu se zásadami jednatelství bez příkazu, co se týče povědomí osoby, jejíž záležitost byla obstarána, o jednání jednatele bez příkazu. jednání jednatele bez příkazu totiž probíhá zpravidla bez vědomí osoby, jejíž záležitost byla obstarána, nebo alespoň, aniž by si tato osoba byla vědoma nutnosti jednat ihned. Žalobkyně přitom sama tvrdí, že její volba pokračovat v říjnu 1998 v pracích vycházela z podnětu Komise.
102. Není rovněž bez významu, že podle judikatury jsou to hospodářské subjekty, které musí samy nést hospodářská rizika vlastní jejich činnosti s ohledem na okolnosti každého případu [...].
103. Nebylo přitom prokázáno, že žalobkyně utrpěla neobvyklou nebo zvláštní škodu, která přesahuje meze hospodářského a obchodního rizika vlastní její činnosti. Ve všech smluvních vztazích existuje určité riziko, že jedna strana nedodrží smlouvu uspokojujícím způsobem nebo se stane platebně neschopnou. Je na smluvních stranách, aby toto riziko odpovídajícím způsobem ve smlouvě zmírnily. Žalobkyně věděla, že Helmico neplní své smluvní povinnosti, ale zvolila si vědomě pokračování v plnění svých povinností namísto podání formální žaloby. Tímto přijala obchodní riziko, které lze kvalifikovat jako obvyklé. [...]"

34 Soud následně zamítl všechny ostatní žalobní důvody společnosti Masdar. Pokud jde o argumenty vycházející z porušení zásady ochrany legitimního očekávání, Soud je odmítl s následujícím odůvodněním:

„119. [...] právo domáhat se ochrany legitimního očekávání [...] se vztahuje na každého jednotlivce, který se nachází v situaci, ze které vyplývá, že správa Společenství u něj tím, že mu poskytla konkrétní ujištění, vyvolala podložené naděje. Takovým ujištěním jsou, bez ohledu na formu, ve které jsou sděleny, přesné, nepodmíněné a shodující se informace z oprávněných a spolehlivých zdrojů [...]. Je také stanoveno judikaturou, že zásada legitimního očekávání představuje právní normu přiznávající práva jednotlivcům [...]. Porušením této zásady tak může vzniknout odpovědnost Společenství. To však nemění nic na tom, že hospodářské subjekty musí nést hospodářská rizika vlastní svým činnostem s ohledem na okolnosti vlastní každému případu [...].

120. Ze spisu vyplývá, že údajné naděje žalobkyně se týkaly platby, kterou měla uskutečnit Komise, za služby smluvně poskytnuté Helmico. V projednávaném případě je nutné konstatovat, že písemné dokumenty pocházející od Komise, které má Soud k dispozici, nemohou být v žádném případě vykládány jako konkrétní ujištění, že se Komise zavázala zaplatit za služby žalobkyně, jež by u ní mohlo vyvolat podložené naděje.“

35 V bodech 121 až 129 napadeného rozsudku Soud podepřel závěr uvedený v bodě 120 uvedeného rozsudku podrobným prozkoumáním informací ze spisu.

36 Pokud jde o žalobní důvod vycházející z nedostatku řádné péče Komise, dospěl Soud k následujícímu závěru:

„140. Ze spisů žalobkyně vyplývá, že jednáním vytýkaným Komisi je pozastavení plateb Helmico. Protiprávnost tohoto jednání spočívá údajně v tom, že Komise při tomto pozastavení nevěnovala řádnou péči tomu, aby se ujistila, že nezpůsobuje újmu třetím osobám, nebo případně aby odškodnila třetí osoby za tuto škodu.

141. [...] [Z]aprvé [...] žalobkyně pouze prohlašuje, že taková povinnost řádné péče existuje, aniž by předložila sebemenší důkaz nebo právně argumentovala na podporu své teze nebo upřesnila pramen a rozsah takové povinnosti. Soud má za to, že velmi neurčitý odkaz na obecné zásady mimosmluvní odpovědnosti za zavinění platné v systémech občanského práva a deliktní odpovědnosti za nedbalost platné v anglosaských systémech neumožňuje prokázat existenci povinnosti Komise přihlídnout při přijímání rozhodnutí týkajícího se pozastavení plateb v rámci jejích smluvních vztahů k zájmům třetích osob. [...] Soud také konstatuje, [...] že žalobkyně neprokázala existenci příčinné souvislosti mezi porušením tvrzené povinnosti a dovolávanou škodou. [...]“

Návrhy účastníků řízení

37 Navrhovatelka navrhuje, aby Soudní dvůr:

– zrušil napadený rozsudek;

I - 9810

- uložil Komisi, aby jí zaplatila částku 448 947,78 eur požadovanou společností Masdar v řízení v prvním stupni, nebo, v případě zamítnutí, částku 249 314,35 eur, nebo jinou částku, kterou bude Soudní dvůr považovat za přiměřenou, a úroky ze stanovené částky;

- uložil Komisi náhradu nákladů tohoto řízení a řízení před Soudem prvního stupně.

38 Komise navrhuje, aby Soudní dvůr:

- zamítl kasační opravný prostředek;

- podpůrně, pokud Soudní dvůr zruší zcela nebo zčásti napadený rozsudek, aby zamítl návrh navrhovatelky na finanční odškodnění;

- uložil navrhovatelce náhradu nákladů tohoto řízení a řízení před Soudem prvního stupně;

- podpůrně, pokud Soudní dvůr navrhovatelce vyhoví, uložil navrhovatelce nést jednu třetinu vlastních nákladů řízení před Soudem prvního stupně.

Ke kasačnímu opravnému prostředku

- ³⁹ Navrhovatelka uplatňuje na podporu svého kasačního opravného prostředku v podstatě pět důvodů, které vycházejí zaprvé z nesprávného právního posouzení a nedostatku odůvodnění při zkoumání problematiky bezdůvodného obohacení, zadruhé ze zkreslení skutkového stavu a nesprávného právního posouzení při zkoumání problematiky jednatelství bez příkazu, zatřetí z porušení zásady ochrany legitimního očekávání a nesoudržnosti odůvodnění, začtvrté z nesprávného posouzení žalobního důvodu vycházejícího z úmyslného protiprávního jednání nebo nedbalosti a zapáté z neúplného přezkoumání skutkového stavu.

K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z nesprávného právního posouzení a nedostatku odůvodnění při zkoumání problematiky bezdůvodného obohacení

Argumentace účastníků řízení

- ⁴⁰ Navrhovatelka Soudu vytýká, že dospěl k mylnému závěru, že jednala pouze na základě svých smluvních povinností ke společnosti Helmico.

- 41 Dále je toho názoru, že se Soud dopustil nesprávného právního posouzení tím, že nezohlednil skutečnost, že Komise nebyla běžným smluvním partnerem společnosti Helmico, ale že měla inkasní pravomoc. Tím, že Komise nejprve nechala navrhovatelku, aby dokončila práce, a poté uplatnila svoji inkasní pravomoc, vyrušila Komise praktické účinky existujících smluvních vztahů a bezdůvodně se obohatila.
- 42 Komise uvádí, že navrhovatelka smlouvu se společností Helmico neukončila.
- 43 Komise je každopádně toho názoru, že Soud dospěl v bodech 97 až 99 napadeného rozsudku ke správnému závěru, že na straně Komise nedošlo k bezdůvodnému obohacení, neboť její obohacení plynulo ze smlouvy, kterou byla vázána ke společnosti Helmico, a že navrhovatelka má povinnost jednat na základě subdodavatelké smlouvy, kterou uzavřela s toutéž společností.

Závěry Soudního dvora

- 44 Podle obecných zásad společných právním řádům členských států platí, že osoba, která utrpěla ztrátu, kterou se zvětší majetek jiné osoby, aniž by pro toto obohacení existoval jakýkoli právní základ, má v zásadě právo požadovat od osoby, která se takto obohatila, vydání obohacení do výše odpovídající této ztrátě.
- 45 Soud k tomu uvedl, že žaloba založená na bezdůvodném obohacení v podobě, v jaké je upravena ve většině vnitrostátních právních řádů, není podmíněna protiprávností nebo existencí zavinění v jednání žalovaného.

46 Na druhou stranu, k tomu, aby takováto žaloba mohla být úspěšná, je podstatné, aby pro obohacení chyběl jakýkoli platný právní základ. Tato podmínka není splněna zejména tehdy, když důvod obohacení pramení ze smluvních povinností.

47 Vzhledem k tomu, že bezdůvodné obohacení, jak bylo definováno výše, je zdrojem mimosmluvní povinnosti, která je společná právním řádům členských států, nemůže se Společenství, vytýká-li mu fyzická či právnická osoba, že se k její újmě neoprávněně obohatilo, vyhnout tomu, že se na ně uplatní též zásady.

48 Mimoto vzhledem k tomu, že jakákoli povinnost vyplývající z bezdůvodného obohacení je mimosmluvní povahy, je třeba umožnit, jak učinil Soud v daném případě, dovolat se jí na základě článku 235 ES a čl. 288 druhého pododstavce ES.

49 Zajisté platí, že žaloba založená na bezdůvodném obohacení nespadá do režimu mimosmluvní odpovědnosti *stricto sensu*, jejíž vznik závisí na splnění souboru podmínek, který je tvořen protiprávností jednání vytýkaného Společenství, skutečnou existencí tvrzené škody a existencí příčinné souvislosti mezi tímto jednáním a uplatňovanou škodou (viz zejména rozsudek ze dne 9. září 2008 FIAMM a další v. Rada a Komise, C-120/06 P a C-121/06 P, Sb. rozh. s. I-6513, bod 106 a citovaná judikatura). Liší se od žalob podávaných v uvedeném režimu v tom směru, že nevyžaduje podání důkazu o protiprávním jednání žalovaného ani existenci jakéhokoli

jednání jako takového, ale pouze důkaz o obohacení žalovaného bez platného právního základu a ochuzení žalobce, které souvisí s uvedeným obohacením.

50 Nicméně i přes tuto charakteristiku nemůže být možnost podat žalobu založenou na bezdůvodném obohacení vůči Společenství jednotlivci upřena pouze z toho důvodu, že Smlouva výslovně neupravuje procesní prostředky pro podání tohoto typu žaloby. Výklad článku 235 ES a čl. 288 druhého pododstavce ES, který by tuto možnost vyloučil, by dospěl k výsledku odporujícímu zásadě účinné soudní ochrany, která je zakotvena v judikatuře Soudního dvora a potvrzena článkem 47 Listiny základních práv Evropské unie, která byla vyhlášena v Nice dne 7. prosince 2000 (Úř. věst C 364, s. 1) (viz rozsudky ze dne 13. března 2007, Unibet, C-432/05, Sb. rozh. s. I-2271, bod 37, a ze dne 3. září 2008, Kadi a Al Barakaat International Foundation v. Rada a Komise, C-402/05 P a C-415/05 P, Sb. rozh. s. I-6351, bod 335).

51 Ve světle těchto úvodních poznámek je třeba přezkoumat, zda se Soud dopustil nesprávností při posuzování otázky bezdůvodného obohacení.

52 Z napadeného rozsudku vyplývá, že Soud odmítl argumenty navrhovatelky z důvodu, že existují smluvní vztahy jednak mezi Komisí a společností Helmico, a jednak mezi společností Helmico a navrhovatelkou. Soud z této okolnosti dovedl, že jakékoli obohacení Komise nebo ochuzení navrhovatelky má svůj původ ve vytvořeném smluvním rámci, a nelze je tedy kvalifikovat jako „bezdůvodné“.

53 Soud dále uvedl, že navrhovatelka měla k dispozici alternativní způsob, jak se domoci svého nároku, neboť na základě svých subdodavatelských smluv uzavřených se

společností Helmico mohla na tuto společnost podat u anglických a velšských soudů, příslušných podle uvedených smluv, žalobu pro porušení smluvních povinností.

54 Jak bylo uvedeno v bodě 46 tohoto rozsudku, platí, že obohacení nelze kvalifikovat jako „bezdůvodné“, když má jeho odůvodnění základ ve smluvních povinnostech.

55 Pokud však vyjde najevo, že smlouvy, na jejichž základě je poskytováno plnění, jsou neplatné a přestanou existovat, musí ten, v jehož prospěch bylo plněno, podle zásad rozvinutých v právních rádech členských států, za splnění určitých podmínek obohacení vydat.

56 Aniž by bylo třeba zkoumat, za jakých podmínek vzniká v právě popsané situaci povinnost k takovému vydání obohacení, je třeba uvést, že Soud správně učinil rozdíl mezi obohacením, jež plyne ze závazkových vztahů, a „bezdůvodným“ obohacením, jak byl výše načrtnut.

57 Z důvodů vyložených generální advokátem v bodech 53 a 54 jeho stanoviska mohl Soud dospět k závěru, že smlouvy uzavřené mezi Komisí a společností Helmico na jedné straně a společností Helmico a navrhovatelkou na straně druhé nezanikly. Soud z této okolnosti správně dovodil, že neexistuje mimosmluvní povinnost Společenství uhradit výdaje vynaložené navrhovatelkou na dokončení ruského a moldavského projektu.

- 58 Soud zejména konstatoval, že navrhovatelka se vědomě rozhodla pokračovat v plnění svých smluvních povinností, třebaže věděla, že Helmico své smluvní povinnosti neplní. Rovněž připomněl, že navrhovatelka na základě rozhodčí doložky obsažené ve smlouvách uzavřených se společností Helmico podala návrh na zahájení řízení směřující proti této společnosti.
- 59 Soud dále správně zdůraznil, že závazkový vztah obnáší riziko, že jedna ze smluvních stran smlouvu nedodrží nebo se stane insolventní. Jedná se o riziko, které je nerozlučně spjata s podnikatelskou činností.
- 60 Tento moment je zvláště významný v rámci programů pomoci Společenství. Nezřídka se totiž stává, že smluvní partner, kterému Společenství projekt svěřilo, tento projekt pouze řídí a jeho realizaci přenechá na subdodavatele, kteří případně pracují ještě s dalšími subdodavatelskými podniky. V takovém kontextu musí každý hospodářský subjekt, který se na projektu podílí, přijmout riziko, že se jeho smluvní partner stane insolventním nebo se u něj vyskytnou nesrovnalosti, v jejichž důsledku Společenství pozastaví platby či dokonce vydá inkasní příkazy. Za takových podmínek nelze jen tak přijmout, že ztráty vyplývající z realizace takového rizika musí být Společenstvím *ad hoc* uhrazeny.
- 61 Z výše uvedeného vyplývá, že se Soud nedopustil žádného nesprávného právního posouzení ani nepochybil při odůvodňování svých závěrů ohledně problematiky bezdůvodného obohacení. První žalobní důvod musí být tedy zamítnut.

K druhému důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu ze zkreslení skutkového stavu a z nesprávného právního posouzení při zkoumání problematiky jednatelství bez příkazu

Argumentace účastníků řízení

- ⁶² Navrhovatelka je toho názoru, že úvaha rozvinutá v napadeném rozsudku k problematice jednatelství bez příkazu je jak ze skutkového, tak právního hlediska vadná.
- ⁶³ Závěry Soudu v tom smyslu, že jednání navrhovatelky nebylo dobrovolné a že Komise byla schopna sama projekty řídit, jsou podle navrhovatelky zjevně nesprávné.
- ⁶⁴ Dále je toho názoru, že se Soud dopustil nesprávného právního posouzení, když v bodě 101 napadeného rozsudku dospěl k závěru, že institut jednatelství bez příkazu nelze uplatnit, jestliže osoba, jejíž záležitost byla obstarána, si je vědoma nutnosti jednat.
- ⁶⁵ Komise tvrdí, že závěr uvedený v bodě 97 a následujících napadeného rozsudku v tom smyslu, že navrhovatelka jednala na základě svých smluv se společností Helmico, postačuje k odmítnutí argumentů týkajících se jednatelství bez příkazu.

Závěry Soudního dvora

- 66 Aniž by bylo zkoumáno, zda Soud kvalifikoval žalobu opírající se o jednatelství bez příkazu po právní stránce správně, je třeba učinit závěr, že argumentům, které navrhovatelka předložila v rámci druhého důvodu kasačního opravného prostředku, nelze v žádném případě přisvědčit.
- 67 Navrhovatelka zaprvé nemůže s úspěchem tvrdit, že její plnění bylo dobrovolné. Jak v řízení v první stupni, tak v rámci řízení o kasačním opravném prostředku totiž zdůrazňovala, že pokračovala v poskytování svých služeb i poté, co odhalila nesrovnalosti na straně společnosti Helmico, neboť předpokládala, že jí Komise poskytla záruku, že za své služby dostane zapláceno. Již z tohoto samotného důvodu nelze učinit závěr, že se Soud dopustil zkreslení skutkového stavu tím, že odmítl uznat existenci dobrovolného zásahu.
- 68 Dále, pokud jde o argument, že Soud zkreslil skutkový stav tím, že dospěl k závěru, že Komise byla schopna řídit projekty, postačuje uvést, že navrhovatelka nepředložila žádný důkazní materiál, z něhož by vyplývalo, že Komise nebyla schopna nadále zajistit řízení předmětného programu nebo projektů.
- 69 Konečně, pokud jde o argument vycházející z toho, že došlo k nesprávnému právnímu posouzení, je třeba poukázat na to, že v bodě 101 napadeného rozsudku Soud zdůraznil, že jednání jednatele bez příkazu probíhá „zpravidla“ bez vědomí osoby, jejíž záležitost byla obstarána, nebo alespoň, aniž by si tato osoba byla vědoma nutnosti jednat ihned. Soud tedy, ačkoli navrhovatelka tvrdí opak, nevyločil, že se lze dovolávat institutu jednatelství bez příkazu v situaci, kdy si je osoba, jejíž záležitost je obstarávána, vědoma takovéto nutnosti.

70 Druhý důvod kasačního opravného prostředku musí tedy být rovněž zamítnut.

Ke třetímu důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z porušení zásady ochrany legitimního očekávání a nesoudržnosti odůvodnění

Argumentace účastníků řízení

71 Navrhovatelka tvrdí, že odůvodnění Soudu týkající se bezdůvodného obohacení a jednatelství bez příkazu na jedné straně a zásady ochrany legitimního očekávání na straně druhé je nesoudržné.

72 Poukazuje na to, že Soud v bodě 101 napadeného rozsudku připustil, že Komise ji pobídla k tomu, aby i nadále poskytovala své služby, a v bodě 148 uvedeného rozsudku připustil, že Komise a navrhovatelka projevily společnou vůli, aby navrhovatelka projekty dokončila a byla odměněna. Je proto toho názoru, že závěr uvedený v bodě 130 napadeného rozsudku, podle něhož „je třeba učinit závěr, že dostupné skutečnosti, překoumané odděleně nebo vcelku, neukazují, že by Komise poskytla konkrétní ujištění, která by mohla u žalobkyně vyvolat podložené naděje, které by jí umožnily dovolávat se zásady ochrany legitimního očekávání“, je zjevně nesprávný.

73 Navrhovatelka podpůrně tvrdí, že kritérium použité Soudem je v takovém případě, jaký je předmětem projednávané věci, příliš restriktivní. Je toho názoru, že pokud orgán Společenství jedná způsobem, který může subdodavatele pobídnout k poskytování

služeb ve prospěch orgánu v situaci, kdy vyšlo najevo, že subdodavatelé nebude zaplacen hlavními smluvními partnery, je třeba učinit závěr, že došlo ke konkrétnímu ujištění.

74 Komise předně tvrdí, že se tento důvod kasačního opravného prostředku týká skutkových otázek, a je tedy z tohoto důvodu nepřipustný.

75 Dále pokud jde o zásadu ochrany legitimního očekávání, poukazuje Komise na to, že Soud podrobně přezkoumal jednak to, zda písemné dokumenty, jejichž autorem byla Komise, mohly být vykládány tak, že jsou konkrétním ujištěním, že přijme odpovědnost za platby, a jednak to, zda důkazy nasvědčovaly tomu, že takovéto konkrétní ujištění bylo poskytnuto na schůzce konané dne 2. října 1998.

Závěry Soudního dvora

76 Je třeba nejdříve připomenout, že otázka, zda odůvodnění rozsudku Soudu je rozporné nebo nedostatečné, představuje právní otázku, kterou je jako takovou možno uplatnit v rámci kasačního opravného prostředku (rozsudek ze dne 25. ledna 2007, Sumitomi Metal Industries a Nippon Steel v. Komise, C-403/04 P a C-405/04 P, Sb. rozh. s. I-729, bod 77 a citovaná judikatura).

77 Tento důvod je rovněž přípustný v rozsahu, v němž vychází z porušení zásady ochrany legitimního očekávání. Argumenty navrhovatelky k této problematice totiž nesměřují vůči určitým skutkovým zjištěním, nýbrž týkají se kritéria použitého Soudem při

uplatňování uvedené zásady. Otázka, zda Soud použil při přezkumu důkazů správnou právní normu, je právní otázkou (výše citovaný rozsudek Sumitomo Metal Industries a Nippon Steel v. Komise, bod 40).

78 Ačkoli Komise tvrdí opak, meritum tohoto důvodu kasačního opravného prostředku tedy musí být přezkoumáno.

79 Co se týče údajné nesoudržnosti odůvodnění, navrhovatelka tvrdí, že závěr Soudu v tom smyslu, že Komise měla stejný cíl jako Masdar, a sice plnou realizaci projektů v původně zamýšlené podobě, a že pobídla společnost Masdar k pokračování v poskytování služeb, protirečí závěru, podle něhož Komise neposkytla konkrétní ujištění.

80 Tento argument nemůže být přijat. Jak Soud uvedl v bodě 120 napadeného rozsudku, navrhovatelkou tvrzené konkrétní ujištění se týkalo platby Komise za služby, které Masdar poskytla společnosti Helmico. Skutečnost, konstatovaná Soudem na jiném místě napadeného rozsudku, že Komise, která si přála, aby projekty byly realizovány tak, jak byly původně zamýšleny, pobídla navrhovatelku k tomu, aby pokračovala v poskytování služeb, nemá zjevně žádnou spojitost s tezí navrhovatelky, podle níž se Komise zavázala k jejímu přímému odměnění. Mezi závěry Soudu ohledně přání vyjádřených Komisí ohledně realizace projektů na straně jedné a závěry ohledně jejího odmítnutí zaplatit přímo navrhovatelce na straně druhé tedy nemůže být žádná nesoudržnost.

81 Pokud jde dále o kritérium, které Soud uvedl v bodě 119 napadeného rozsudku pro účely uplatnění zásady ochrany legitimního očekávání na daný případ, nelze než konstatovat, že toto kritérium odpovídá ustálené judikatuře, podle které se nikdo nemůže dovolávat porušení této zásady v případě nedostatku konkrétních ujištění ze strany správy (viz v tomto smyslu rozsudky ze dne 22. června 2006, *Belgie a Forum 187 v. Komise*, C-182/03 a C-217/03, Sb. rozh. s. I-5479, bod 147, jakož i ze dne 18. července 2007, *AER v. Karatzoglou*, C-213/06 P, Sb. rozh. s. I-6733, bod 33 a citovaná judikatura).

82 Navrhovatelka tvrdí, že podmínka konkrétního ujištění musí být v případech, jako je tento, uplatňována s určitou pružností. Je toho názoru, že pokud orgán společenství jedná způsobem, který může subdodavatele podnítit k poskytování služeb ve prospěch orgánu v situaci, kdy vyšlo najevo, že subdodavatel nebude zaplacen smluvním partnerem Společenství, jedná se o případ legitimního očekávání.

83 Tato argumentace nemůže být přijata.

84 K tomu je třeba připomenout, že systém programů pomoci vytvořený právními předpisy Společenství spočívá na tom, že smluvní partner Komise plní celou řadu povinností, které jej opravňují k čerpání příslušné finanční pomoci. V případě, že smluvní partner nerealizoval projekt v souladu s podmínkami, kterým je podrobena přiznání finanční pomoci, nemůže se dovolávat zásady ochrany legitimního očekávání s cílem získat uvedenou finanční pomoc (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 13. března 2008, *Vereniging Nationaal Overlegorgaan Sociale Werkvoorziening a další*, C-383/06 až C-385/06, Sb. rozh. s. I-1561, bod 56).

85 Toto Komisi umožňuje, aby v případě nesrovnalostí na straně smluvního partnera v rámci projektu pomoci Společenství plnila svoji povinnost spočívající v ochraně finančních zájmů a rozpočtové disciplíny Společenství.

86 V tomto kontextu, pro nějž je charakteristická zvýšená důležitost finančního dohledu nad projektem, se subdodavatelé nemohou opírat o vágní nepřímé důkazy, dovolávají-li se ochrany legitimního očekávání toho, že Komise učiní v jejich prospěch finanční gesto a přímo jim zaplatí za jejich služby. Takovéto legitimní očekávání by mohlo vzniknout pouze na základě konkrétního ujištění od tohoto orgánu, který by zcela jednoznačně potvrdil, že zajistí úhradu za služby poskytnuté subdodavateli. Soud přitom již shledal, že existence takovéhoho ujištění nebyla prokázána.

87 Z výše uvedeného vyplývá, že třetí důvod kasačního opravného prostředku musí být rovněž zamítnut.

Ke čtvrtému důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z úmyslného protiprávního jednání nebo nedbalosti

Argumentace účastníků řízení

88 Navrhovatelka vytýká Soudu, že v bodě 141 napadeného rozsudku dospěl k závěru, že „žalobkyně pouze prohlašuje, že [...] povinnost řádné péče [jak byla popsána v bodě 140] existuje, aniž by předložila sebemenší důkaz nebo právně argumentovala

na podporu své teze“, ačkoli s pomocí právní analýzy pojmů úmyslné protiprávní jednání a nedbalost navrhovatelka ozřejmila své stanovisko, že pokud Komise využije své pravomoci odložit platby za smluvní plnění v případě nesrovnalostí na straně smluvního partnera – při vědomí toho, že pro smluvního partnera pracoval subdodavatel – má povinnost postupovat s řádnou péčí, aby se ujistila, že nezpůsobí újmu uvedenému subdodavateli. Navrhovatelka krom toho tvrdí, že je zjevné, že Komise jednala nedbale, neboť nechala navrhovatelku nejprve dokončit práce a až poté uplatnila svoji inkasní pravomoc.

- 89 Komise tvrdí, že Soud v bodě 141 napadeného rozsudku dospěl ke správnému závěru, že argument žalobkyně není ničím podložen.

Závěry Soudního dvora

- 90 Soud již poukázal na to, že pojem „nedbalost“ předpokládá jednání nebo opomenutí, jímž odpovědná osoba porušuje povinnost řádné péče, kterou s ohledem na své vlastnosti, znalosti, schopnosti a svou individuální situaci měla a mohla dodržet (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 3. června 2008, Intertanko a další, C-308/06, Sb. rozh. s. I-4057, body 74 až 77).
- 91 Je proto možné, že na straně správy Společenství bude založena mimosmluvní odpovědnost za protiprávní jednání, nejedná-li s veškerou vyžadovanou řádnou péčí,

a způsobí z tohoto důvodu újmu (viz v tomto smyslu rozsudky ze dne 7. listopadu 1985, *Adams v. Komise*, 145/83, Recueil, s. 3539, bod 44, a ze dne 28. června 2007, *Internationaler Hilfsfonds v. Komise*, C-331/05 P, Recueil, s. I-5475, bod 24).

- 92 Tato povinnost řádné péče je inherentní zásadě řádné správy. Uplatňuje se obecně na jednání správy Společenství v jejích vztazích s veřejností. Měla tedy být Komisí dodržena i ve vztazích se společností Masdar a v postojích, které zaujala k tomuto podniku.
- 93 Povinnost řádné péče však nemá takový význam, jaký jí navrhovatelka přikládá. Uvedená povinnost obnáší to, že správa Společenství musí jednat s péčí a opatrností. Naproti tomu správa nemá povinnost zabránit každé újmě, která pro hospodářské subjekty plyne z realizace obvyklých obchodních rizik, jako je riziko, které bylo popsáno v bodě 59 tohoto rozsudku.
- 94 Krom toho, jak vyplývá ze skutečností popsaných Soudem a shrnutých v bodě 14 tohoto rozsudku, Masdar obdržela prostřednictvím účtu společnosti Helmico značnou částku, čímž byla zohledněna tíživá situace, v níž se ocitla.
- 95 Vzhledem k výše uvedeným úvahám Soud v bodě 141 napadeného rozsudku dospěl ke správnému závěru, že Komise nemusela podřídit své postoje zájmům navrhovatelky ani vytvořit *ad hoc* mechanismus, jako například platby zůstatku finanční pomoci na zvláštní účet, ke kterému měla navrhovatelka zmocnění.

96 Z toho vyplývá, že čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku musí být zamítnut.

K pátému důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z neúplného přezkoumání skutkového stavu

Argumentace účastníků řízení

97 Navrhovatelka má za to, že Soud měl lépe přezkoumat kontext, v němž proběhla schůzka konaná dne 2. října 1998, zejména pak měl vyslechnout navržené svědky.

98 Komise má za to, že Soud podrobně zkoumal otázku existence konkrétního ujištění a navrhovatelkou navrhované svědecké výpovědi nemohly zpochybnit zjištění Soudu, která učinil na základě ostatních důkazů předložených v rámci písemné a ústní části řízení.

Závěry Soudního dvora

99 Pokud jde o posouzení návrhů na organizační procesní opatření nebo opatření v rámci dokazování, předložených účastníkem řízení v soudním sporu, které provádí nalézací soud, je třeba připomenout, že Soud je jediný oprávněný posoudit, zda je případně nezbytné doplnit poznatky, které má k dispozici o věcech, které mu jsou předloženy.

Posouzení průkaznosti nebo neprůkaznosti procesních písemností spadá do jeho svrchovaného posouzení skutkových okolností, které nepodléhá přezkumu Soudního dvora v rámci kasačního opravného prostředku, s výjimkou případu zkreslení důkazů předložených Soudu nebo jestliže z dokumentů vložených do spisu vyplývá věcná nesprávnost zjištění Soudu (viz zejména rozsudek ze dne 10. července 2001, *Ismeri Europa v. Účetní dvůr*, C-315/99 P, Recueil, s. I-5281, bod 19, jakož i rozsudek ze dne 11. září 2008, *Německo a další v. Kronofrance*, C-75/05 P a C-80/05 P, Sb. rozh. s. I-6619, bod 78).

100 Jelikož v projednávaném případě nebylo prokázáno žádné zkreslení důkazů nebo věcná nesprávnost, mohl mít Soud za to, že poznatky obsažené ve spise jsou dostačující k tomu, aby mu umožnily spor rozhodnout.

101 Pátý důvod kasačního opravného prostředku proto musí být zamítnut.

102 Vzhledem k tomu, že žádný z důvodů kasačního opravného prostředku vznesených navrhovatelkou nemůže být přijat, je třeba kasační opravný prostředek zamítnout.

K nákladům řízení

103 Podle čl. 69 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora, který se na základě článku 118 téhož řádu použije na řízení o kasačním opravném prostředku, se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl

ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a navrhovatelka neměla ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedené uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

- 1) Kasační opravný prostředek se zamítá.**
- 2) Masdar (UK) Ltd se ukládá náhrada nákladů řízení.**

Podpisy.